

دکتر محمود نجاتی حسینی به مناسبت «روز نیایش» از شاخصه های دعای شیعی می‌گوید

«دعا» کنش‌گری اجتماعی-دینی مؤثر و راهنمای فضیلت مندی

۲

جزئیات برنامه قرائت دعای عرفه در حرم مطهر رضوی

امسال نیز مانند سال‌های گذشته، حرم مطهر رضوی همزمان با نهم ذی‌الحجه مقارن با شنبه ۱۸ تیرماه، شاهد برگزاری مراسم پرفیض قرائت دعای عرفه خواهد بود. حجت‌الاسلام والمسلمین حسین شریعتی‌نژاد، معاون تبلیغات اسلامی آستان قدس رضوی در گفت‌وگو با خبرنگار آستان‌نیوز با اعلام این خبر گفت: مراسم قرائت دعای پرفیض عرفه، امروز ۱۸ تیرماه از ساعت ۱۶ در حرم مطهر رضوی آغاز خواهد شد ...

حیدر فرشیانی- عکس رضوی - سال ۱۳۹۳

ویژه فرهنگ و معارف رضوی

| سال دوم | ویژه نامه ۳۷۹ |

موعظه/ آیت‌الله جوادی آملی

قربان عید تقرب و بندگی

۲

مناسبت‌های ماه ذی‌الحجه به همبستگی و بالندگی جوامع مسلمان کمک می‌کند

نشاط در اعیاد قربان و غدیر عامل حیات امت اسلامی

۴

یادداشت/ حمزه واقعی

عرفه؛ تبیین نسبت امت با امام حاضر

۲

به نشر؛ ناشر برگزیده هجدهمین دوره کتاب سال رضوی

۴

اعمال روز نهم ذی‌الحجه در کلام و سیره ثامن‌الحجج ﷺ

درس امام رضا (علیه‌السلام) به «فضل بن سهل» در روز عرفه

■ ماجرای روز عرفه سال ۲۰۲۲ق

رجال بلندپایه دربار خلافت عباسی و اسلام راستین وجود داشت، آگاه کند و به او بگوید تلاش‌هایش برای فریب دادن ولی خدا(ع)، آب در هاون کوبیدن است. سید بن طاووس در کتاب شریف «اقبال الاعمال» (جلد۱، ص۳۳۹ - چاپ قدیم) آورده است امام رضا(ع) در روز عرفه، افزون بر تقسیم اموال خود میان محرومان، این گونه دعا می‌فرمود: «بار خدایا، همان گونه که بر من چیزهایی را که نمی‌دانم، پوشانیدی، بر من آنچه را که می‌دانی ببخش، تا همان طور که علم تو مرا فراگرفته است، آموزش تو نیز مرا فراگیرد و همان طور که خیر و نیکی‌ات را در حق من، [بدون آنکه درخواست کنم] ارزانی داشتی نعمتت را با آموزشت بر من تمام کن و چنان که مرا با [تعمت] شناخت خودت گرمای داشتی، بخشایش خود

ماجرای روز عرفه سال ۲۰۲۲ق آن روز، روز نهم ذی‌الحجه، روز عرفه بود و اقصاشر مختلف مردم از دور و نزدیک به دیدار امام رضا(ع) آمده بودند؛ فضل نیز در ظاهر به مناسبت روز عرفه و در واقع برای دنبال کردن نقشه خود به دیدار امام آمد. ابن‌شهر آشوب در کتاب ارجمند «مناقب» (جلد۴، ص ۳۶۱) می‌نویسد: «امام رضا(ع) در آن روز، هر آنچه از مال دنیا در مرو به همراه داشت، جمع کرده بود و همه را بین فقرا تقسیم می‌کرد». فضل که شاهد این کرامت رضوی بود، با خیال و خطکش سیاسی و مادی خودش به تحلیل آن پرداخت و به امام(ع) اعتراض کرد و گفت: ای پسر رسول خدا! چه می‌کنیدی؟! این کار، عین خسارت و زیان‌کاری است! امام(ع) رو به او کرد و فرمود: اشتباه می‌کنی! بلکه این

محمدحسین نیکبخت |

هنوز مدت زیادی از حضور امام رضا(ع) در مرو نگذشته بود که مأمون متوجه شد کار مطابق دلخواه و نقشه‌هایی که کشیده پیش نمی‌رود. زندگی شخصی امام رضا(ع) به عنوان ولیعهد از اساس با زندگی پرزرق و برق خلیفه عباسی و درباریان وی تفاوت داشت و این وضعیت، سخت به چشم مردم می‌آمد. ساده‌زیستی امام(ع) یک معضل جدی برای دستگاه خلافت عباسی بود و این را می‌توان با مرور محدود روایت‌های موجود در این زمینه به خوبی دریافت. امام(ع) از هر فرصتی برای ارتباط با مردم و نشان دادن واقعیت دین مبین اسلام بهره می‌برد.

■ فریب‌کاری فضل بن سهل

در ماه‌های پایانی حضور امام رضا(ع) در مرو، اتفاق جدیدی رخ داد؛ مأمون دریافت که وزیر و استادش، فضل بن سهل، چندان که به نظر می‌رسد، قابل اعتماد نیست و برخی از اخبار مهم را به گوش او نمی‌رساند و به همین دلیل بنای ناسازگاری را با معلم خود گذاشت و فضل که به خوبی مأمون را می‌شناخت، فهمید که پسر هارون نیز قصد دارد مانند پدرش که خاندان برمکیان - وزیران ایرانی خلفای عباسی - را از میان برداشت، او را هم از صفحه روزگار محو کند. این گونه بود که فضل تصمیم گرفت خود را به علی بن موسی‌الرضا(ع) نزدیک کند و ضمن ترغیب امام(ع) به پذیرش خلافت، کودتایی علیه مأمون شکل دهد و در واقع دست به حمله پیشدستانه بزند.

اما ثامن‌الحجج(ع) که هدف و غرض اصلی وزیر مأمون را می‌دانست، با هوشیاری تمام به وی اجازه سوءاستفاده نداد. اما فضل با خیالات واهی خود، دائم به نزد امام رضا(ع) می‌رفت تا شاید بتواند راهی برای راضی کردن ایشان بیابد؛ تا اینکه آن روز یعنی روز عرفه سال ۲۰۲ قمری اتفاقی افتاد که وزیر سیاستمدار مأمون حتی فکرش را هم نمی‌کرد.

امام رضا(ع) در آن روز، هر آنچه از مال دنیا در مرو به همراه داشت، جمع کرده بود و همه را بین فقرا تقسیم می‌کرد. فضل که شاهد این کرامت رضوی بود، با خیال و خطکش سیاسی و مادی خودش به تحلیل آن پرداخت و به امام(ع) اعتراض کرد و گفت: ای پسر رسول خدا! چه می‌کنیدی؟! این کار، عین خسارت و زیان‌کاری است!

نگارگری

را همراه ساز و همان گونه که مرا با یگانگی خود آشنا کردی، طاعت خود را بر من مرحمت کن و چنان که مرا در اموری که جز با یاری تو قادر به حفظ خود در برابر آن نبودم، حفظ کردی، بر من بیامرز کاری را که اگر می‌خواستی می‌توانستی مرا از آن حفظ کنی؛ ای بخشنده و بزرگوار و ای دارنده کرامت و بزرگی».

کار عین سود و فایده است؛ هرگز گمان میر آنچه را که به منظور دریافت پاداش الهی یا بزرگواری و بخشش به دیگران واگذار می‌کنی، خسارت است. این کلام امام رضا(ع) هر چند در ظاهر پندی اخلاقی به فضل بن سهل بود، اما در واقع آن حضرت می‌خواست وزیر مأمون را از فاصله‌ای که میان وی به عنوان یکی از

کتاب من و آقای همسایه از میان پنج اثر راه یافته به مرحله نهایی بخش داستان کودک و نوجوان، عنوان اثر برگزیده این بخش از جشنواره را به خود اختصاص داد. این کتاب داستانی از توسل و برکت با نگاهی نو براساس روایتی از امام جواد(الکمه‌ع) به قلم علیرضا متولی نوشته شده است. «من و آقای همسایه» در ۲۶۶ صفحه قصه دختری به نام افسانه را بیان می‌کند که با چالش‌های متعدد خانوادگی، اعتقادی و اجتماعی درگیر شده است. دختر نوجوان داستان برای عبور از سختی‌ها و مشکلات

در بیستمین دوره جایزه قلم زرین انتشارات آستان قدس رضوی (به نشر) کتاب «من و آقای همسایه» عنوان اثر برگزیده بخش داستان کودک و نوجوان را به خود اختصاص داد.

به گزارش آستان‌نیوز، اختتامیه بیستمین دوره جایزه قلم زرین با حضور یاسر احمدوند؛ معاون امور فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و محسن پرویز؛ رئیس انجمن قلم ایران و مسئولان و چهره‌های فرهنگی دیگر همزمان با روز قلم در مجموعه فرهنگی شهدای انقلاب اسلامی برگزار شد.

کتابخوانی

«من و آقای همسایه» برگزیده بیستمین دوره جایزه قلم زرین

جشنواره

«پیام تیرانداز» داور جشنواره امام رضا ﷺ مطرح کرد

امیدبخشی به آینده در دومین جشنواره

داور دومین جشنواره رسانه‌ای امام رضا(ع)، یکی از ویژگی‌های آثار دریافتی این دوره را رویکرد امیدبخشی به آینده و اشاعه خوبی‌ها در جامعه برشمرد.

پیام تیرانداز گفت: مهم‌ترین ویژگی آثار رسیده به جشنواره این است که نسبت به مخاطب احساس مسئولیت دارد و حس و حال خوب را با استفاده از فرهنگ رضوی منتقل می‌کند.

داور بخش خبر دومین جشنواره رسانه‌ای بین‌المللی امام رضا(ع) افزود: آثار جشنواره حتی در نحوه مواجهه با تلخی‌های جامعه نیز با رویکرد امیدبخش و حرکت رو به جلو به تبیین و تشریح موضوعات می‌پردازد. این نگاه برگرفته از فرهنگ دینی ماست و خود امام رضا(ع) بیشترین نقش را در اشاعه خوبی‌ها در کشور داشته و دارند.

■ بلوغ جشنواره

وی درباره افق پیش روی این جشنواره نیز گفت: نقطه‌ای که اکنون در آن هستیم، نقطه مطلوب نیست و نیاز به فرهنگ‌سازی بیشتر دارد. هر چند در آثار یک حرکت رو به جلو مشاهده می‌شود اما همچنان نیاز به کار جدی‌تر داریم. فضای رسانه‌ای باید متأثر از باور اسلامی، دینی و ایرانی شود و به جای تقلید از الگوهای رسانه‌ای غربی، تولید محتوای مبتنی بر داشته‌های خدمان را دنبال و الگوسازی کنند. جشنواره رسانه‌ای امام رضا(ع) می‌تواند به تغییر این فضا و جو غالب کمک کند.

■ امام رضا(ع) بهترین رسانه است

مدیرعامل خبرگزاری فارس در خصوص نقش رسانه در ترویج فرهنگ رضوی نیز گفت: در توسعه فرهنگ رضوی خود امام رضا(ع) و آستان قدس بهترین رسانه هستند که باید از این ظرفیت حداکثر بهره‌وری را داشت و اهل قلم و رسانه می‌توانند بخش‌هایی از این رسانه را انتخاب کرده و پوشش بدهند.

روایت کردن اتفاقاتی که به صورت مستقیم و غیرمستقیم ارائه می‌شود، به واسطه معرفتی که زائران و مجاوران در ارتباط معنوی با حضرت پیدا می‌کنند، زمینه بسیار خوبی برای ترویج فرهنگ رضوی است.